

ความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศการวิชาชีพของ
อาจารย์นิเทศก์กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงและอาจารย์ที่เลี้ยง

นางสุภาพ บัวแย้ม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

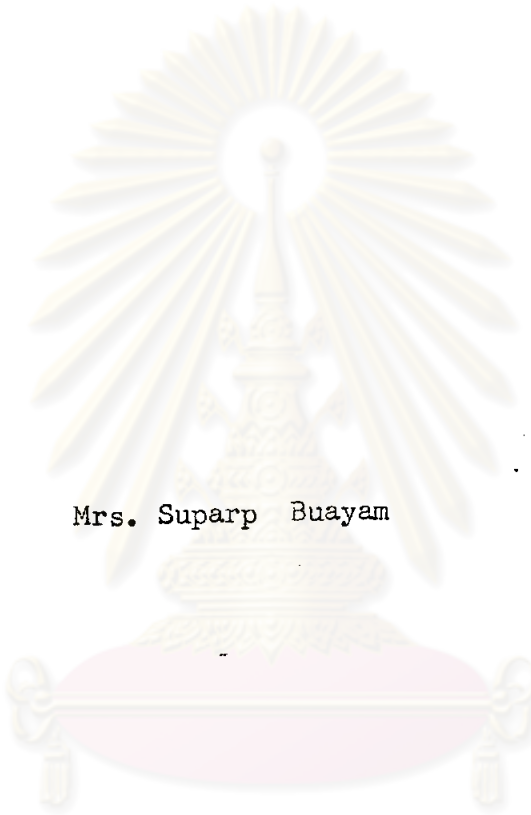
พ.ศ. 2528

ISBN 974 - 564 - 721 - 7

010818

} 118002520

NEEDS FOR COMPETENCY IMPROVEMENT IN PROFESSIONAL
EXPERIENCE SUPERVISION OF THE METROPOLITAN
TEACHERS COLLEGES SUPERVISORS AND COOPERATING TEACHERS

Mrs. Suparp Buayam

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสานงานวิชาชีพ
ของอาจารย์นิเทศก์กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงและอาจารย์พี่เลี้ยง
โดย นางสาว มิวแย้ม
ภาควิชา มัธยมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

Signature

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประสิทธิ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Signature ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์บุรินทร์ พิพิชกุล)

Signature กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์)

Signature กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลาวัณย์ วิทยาวิฑูริ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสมการณวิชาชีพ
ของอาจารย์นิเทศก์กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงและอาจารย์ที่เลี้ยง

ชื่อ นิสิต นางสาวสภาพ บัวแย้ม

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์

ภาควิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา 2527

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสมการณวิชาชีพของอาจารย์นิเทศก์กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวง และอาจารย์ที่เลี้ยงในค้ำนต่างๆ
ต่อไปนี้

- 1.1 ค้ำนวิชาการ
- 1.2 ค้ำนกลวิธีการนิเทศประสมการณวิชาชีพ
- 1.3 ค้ำนการบริหารงานฝึกประสมการณวิชาชีพ
- 1.4 ค้ำนมนุษยสัมพันธ์

2. เพื่อศึกษาวิธีการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสมการณวิชาชีพที่
อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงต้องการ

3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสมการณ
วิชาชีพในแต่ละค้ำนดังกล่าวในข้อ 1 ระหว่างอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยง

4. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสมการณ
วิชาชีพในแต่ละค้ำนในข้อ 1 ระหว่างอาจารย์นิเทศก์ที่มีประสมการณในการนิเทศต่างกัน

5. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศ
ประสบการณ์วิชาชีพในแต่ละด้านในข้อ 1 ระหว่างอาจารย์ที่เลี้ยงที่มีประสบการณ์
ในการนิเทศต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ตัวอย่างประชากร คือ อาจารย์นิเทศก์จากกลุ่มวิทยาลัยคุณครูหนองบัวการ
นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2527 เป็นจำนวน 114 คน
และอาจารย์ที่เลี้ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่รับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพจาก
วิทยาลัยครู ซึ่งคัดเลือกโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เป็นจำนวน 25% ของโรงเรียนทั้ง
หมวกได้จำนวน 20 โรงเรียน และอาจารย์ที่เลี้ยงจำนวน 177 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยแบบเลือกตอบ
แบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบปลายเปิด โดยผู้วิจัยได้สร้างด้วยตนเอง นำข้อ
มูลที่ได้รับมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่ามัธยเทศคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วยวิธีของ
เชฟเฟ

ผลของการวิจัย

1. อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงมีความต้องการได้รับการเสริมสมรรถภาพ
ในการนิเทศประสบการณ์วิชาชีพอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงมีความต้องการเกี่ยวกับวิธีการจัดเสริม
สมรรถภาพอยู่ในระดับมากทุกข้อ

3. เมื่อเปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศ
ประสบการณ์วิชาชีพแต่ละด้าน ระหว่างอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยง ปรากฏว่า
อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงมีความต้องการด้านวิชาการ ด้านกลวิธีการนิเทศ
ประสบการณ์วิชาชีพ ด้านการบริหารงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพไม่แตกต่างกันที่ระดับ
ความมีนัยสำคัญ .05 ส่วนด้านมนุษยสัมพันธ์มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ที่ระดับ .05

4. เมื่อเปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศ
ประสบการณ์วิชาชีพแต่ละท่าน ระหว่างอาจารย์นิเทศก์ที่มีประสบการณ์ในการนิเทศ
ต่างกัน 3 กลุ่ม ปรากฏว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

5. เมื่อเปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศ
ประสบการณ์วิชาชีพแต่ละท่าน ระหว่างอาจารย์ที่เลี้ยงที่มีประสบการณ์ในการนิเทศ
ต่างกัน 3 กลุ่ม ปรากฏว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis title : Needs for Competency Improvement in Professional
Experiences Supervision of the Metropolitan Teachers
Colleges Supervisors and Cooperating teachers.

Name : Mrs. Suparp Buayam

Thesis Advisor : Assistant Professor Pibulsri Wasanasomsithi

Department : Secondary Education

Academic Year : 1984

Abstract

The purposes of this research were as follows:

1. To study the needs for competency improvement in professional experiences supervision of the Metropolitan Teachers Colleges supervisors and cooperating teachers in the following aspects :
 - 1.1 Knowledge
 - 1.2 Professional experiences supervisory techniques
 - 1.3 Professional experiences program administration
 - 1.4 Human relations
2. To study the methods for improving supervising competency.
3. To compare the needs for supervising competency improvement between colleges supervisors and cooperating teachers.
4. To compare the needs for supervising competency improvement among three groups of supervisors who had different experiences in professional experiences supervision.

5. To compare the needs for supervising competency improvement among three groups of cooperating teachers who had different experiences in professional experiences supervision.

Procedures

The samples of population of this research consisted of the total amount of 114 supervisors in the Metropolitan Teachers Colleges being in charge of professional experiences supervision in the first semester of the academic year 2527 and 177 cooperating teachers who supervised professional experiences in 20 secondary schools which were selected by simple random sampling by 25 percent bases.

A set of questionnaires consisting of three types of items : check -list, rating scales and open-ended questions was constructed by the researcher. The obtained data were analyzed by means of percentage, arithmetic mean, standard deviation, t - test and One Way Analysis of Variance and Scheffe's method .

Results

1. The supervisors and cooperating teachers expressed their needs for competency improvement in professional experiences supervision at high level in all aspects.
2. The supervisors and cooperating teachers expressed their needs for methods of improving supervising competency at high level in all items.
3. In comparing the needs for supervising competency improvement in knowledge, professional experiences supervisory techniques and professional experiences program administration between supervisors and cooperating teachers, there were no

differences at the .05 level of significance but the needs concerning human relations appeared to be different at the .05 level of significance.

4. In comparing the needs for competency improvement in professional experiences supervision in each aspects among three groups of supervisors who had different experiences in supervision, there were no differences at the .05 level of significance.

5. In comparing the needs for competency improvement in professional experiences supervision in each aspects among three groups of cooperating teachers who had different experiences in supervision, there were no differences at the .05 level of significance .

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ รองศาสตราจารย์ยุพิน พิพิธกุล ผู้ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับสถิติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลาวัณย์ วิทยาวัฑฒิกุล ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทุกท่าน พร้อมทั้งขอกราบของพระคุณ รองศาสตราจารย์นิ่มนวล ทศวิวัฒน์ รองศาสตราจารย์น้อมเกตุ จงพฤษะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรารอคคارا และ อาจารย์ประทีป นิเวชา ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบแก้ไขแบบสอบถาม ตลอดจนแนะนำข้อบกพร่องบางประการ

ขอขอบพระคุณอธิการบดีกลุ่มวิทยาลัยครุนครหลวง ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตลอดจนผู้ตอบแบบสอบถามที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พยอม วงศ์สารศรี และ อาจารย์ชื่อนารมณต์ ภาวะพสุติ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ คุณยุพชนา บัวแย้ม และ น้อง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาให้ทุนสนับสนุนการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
สุภาพ บัวแย้ม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
กิตติกรรมประกาศ.....	ฌ
รายการตารางประกอบ.....	๑
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในดาร์วิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
วรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์วิชาชีพ.....	10
วรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศประสบการณ์วิชาชีพ.....	15
วรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพในการนิเทศประสบการณ์ วิชาชีพ.....	26
วรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศ ประสบการณ์วิชาชีพ.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
การศึกษาคนคว่าข้อมูล.....	58
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	58
ตัวอย่างประชากร.....	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
5 สรุปผล อภิปรายผล และขอเสนอแนะ.....	90
บรรณานุกรม.....	104
ภาคผนวก	
ก. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	114
ข. รายชื่อวิทยาลัยครูที่เป็นประชากรและโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ประชากร.....	115
ค. หนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและแบบสอบถาม.....	118
ประวัติผู้เขียน.....	136

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงสถานภาพทั่วไปของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง.....	61
2	แสดงความต้องการ การ เสริมสมรรถภาพด้านวิชาการ ของอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง.....	65
3	แสดงความต้องการ การ เสริมสมรรถภาพด้านกลวิธีการ นิเทศประสพการณ์ วิชาชีพ ของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง.....	67
4	แสดงความต้องการ การ เสริมสมรรถภาพด้านการ บริหารงานฝึก ประสพการณ์วิชาชีพ ของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง.....	70
5	แสดงความต้องการ การ เสริมสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ของอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง.....	73
6	แสดงความต้องการ วิธีการจัดเสริมสมรรถภาพ ที่ต้องการ ของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง.....	75
7	แสดงการ เปรียบเทียบความต้องการ การ เสริมสมรรถภาพในการนิเทศ ประสพการณ์วิชาชีพในแต่ละด้านระหว่างอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ พี่เลี้ยง.....	77
8	แสดงการ วิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างของความต้องการ การ เสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสพการณ์วิชาชีพด้านวิชาการ ของ อาจารย์นิเทศก์ที่มีประสพการณ์ในการนิเทศต่างกัน.....	78
9	แสดงการ วิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างของความต้องการ การ เสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสพการณ์วิชาชีพด้านกลวิธีการนิเทศ ประสพการณ์วิชาชีพ ของอาจารย์นิเทศก์ที่มีประสพการณ์ในการนิเทศ ต่างกัน.....	79
10.	แสดงการ วิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างของความต้องการ การ เสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสพการณ์วิชาชีพด้านการ บริหาร งานฝึกประสพการณ์วิชาชีพ ระหว่างอาจารย์นิเทศก์ที่มีประสพการณ์ในการ นิเทศต่างกัน.....	80

รายการตารางประกอบ

หน้า

ตารางที่

11	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของ ความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสภการณ์วิชาชีพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ของอาจารย์นิเทศก์ที่มีประสภการณ์ในการนิเทศ ต่างกัน	81
12	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของ ความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสภการณ์วิชาชีพ ด้านวิชาการของอาจารย์พี่เลี้ยงที่มีประสภการณ์ในการนิเทศ ต่างกัน	82
13	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของ ความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสภการณ์วิชาชีพ ของอาจารย์พี่เลี้ยงที่มีประสภการณ์ในการนิเทศต่างกัน ในด้าน กลวิธีการนิเทศประสภการณ์วิชาชีพ	83
14	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของ ความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสภการณ์วิชาชีพ ด้านการบริหารของอาจารย์พี่เลี้ยงที่มีประสภการณ์ในการนิเทศ ต่างกัน	84
15	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของ ความต้องการการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศประสภการณ์วิชาชีพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ของอาจารย์พี่เลี้ยงที่มีประสภการณ์ในการนิเทศ ต่างกัน	85